

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันโลกของเราอยู่ในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) เป็นโลกที่ไร้พรมแดน ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี การเมือง และการปกครองทั้งภายในและภายนอกประเทศได้อย่างรวดเร็ว ทำให้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology: IT) มีบทบาทมากยิ่งขึ้นในการทำงานประกอบกับได้มีการปฏิรูประบบราชการ ที่ส่งผลให้การบริหารงานภาครัฐได้พัฒนาไปสู่รัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government) หรือวิธีการบริหารจัดการภาครัฐสมัยใหม่ (New Public Management: NPM) ที่มุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โดยการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเครือข่ายช่วยในการบริหารงานของภาครัฐ การปรับปรุงการให้บริการแก่ประชาชนโดยให้ประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Customer-Oriented) และการมีระบบข้อมูลข่าวสารที่ดีที่สามารถช่วยในการตัดสินใจและสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มศักยภาพของการเข้าถึงการให้บริการของรัฐโดยมุ่งไปสู่ประชาชน ธุรกิจ และภาครัฐด้วยกันเอง

ประเทศไทยนั้นกระแสของการบริหารจัดการงานภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management: NPM) เป็นแนวคิดหลักในกาปฏิรูประบบราชการปี 2540 เพื่อให้ระบบของราชการสามารถปรับตัวให้ทันตามสิ่งแวดล้อมและโลกปัจจุบัน ตลอดจนคอยแก้ปัญหาขั้นตอนในการดำเนินงานที่ซับซ้อนและความล่าช้าของการให้บริการ มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการในการบริหารงานใหม่โดยมุ่งเน้นให้เป็นรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government) โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบริหารราชการและพัฒนาฐานข้อมูลของส่วนราชการต่างๆ

ปัญหาการทุจริตในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างอยู่คู่กับภาคราชการทุกหน่วยงาน กระทรวง ทบวง กรม มาเป็นเวลานานซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่ภาคราชการมหาศาลในการสูญเสียงบประมาณที่ต้องใช้ในการซื้อสินค้า ทั้งวัสดุ ครุภัณฑ์ต่างๆ ในราคาที่แพงกว่าปกติแต่ได้สินค้าที่มีคุณภาพไม่ดีบ้าง ต่ำกว่ามาตรฐานบ้าง จึงถือว่าการปล้นภาษีของประชาชนโดยทางอ้อมอีกด้วย

นอกจากนี้กระบวนการจัดซื้อ จัดจ้างในปัจจุบันยังใช้เวลานานประมาณ 2-3 สัปดาห์เพื่อที่จะได้สินค้า จึงถือว่าการสูญเสียเวลาเป็นอย่างมาก ยิ่งอีกทั้งงานราชการยังคงใช้การสื่อสารแบบเอกสาร หรือ paper work เป็นหลักซึ่งก่อให้เกิดความสิ้นเปลืองกระดาษจำนวนมากมายัง

ในกระบวนการ กำหนดคุณสมบัติรูปแบบสินค้า การประกาศ ประชาสัมพันธ์ การประมูล การทำสัญญา การตรวจรับสินค้า เป็นต้น และสิ่งที่สำคัญระบบการจัดซื้อจัดจ้างมักจะไม่เปิดโอกาสให้กับผู้ค้ารายใหม่ๆเข้ามาดำเนินการหรือนำเสนอสินค้า ทั้งนี้เพราะแต่ละหน่วยงานจะมีการผูกขาด บริษัท ห้างร้าน ต่างๆที่ซื้อขายกันเป็นประจำ จึงสามารถกำหนดคุณสมบัติของสินค้าได้

การนำ e-Auction มาใช้ในหน่วยงานราชการถือเป็นวิธีการหนึ่งและเป็นเพียงการเริ่มต้นในการจัดการปัญหาทุจริต คอร์รัปชันในการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐราชการ หากแต่รัฐบาลจะต้องดำเนินการเรื่องดังกล่าวอย่างจริงจัง มิใช่ทำเพียงแต่สร้างภาพลักษณ์ความทันสมัยของรัฐบาลในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารกลุ่มขอนำเสนอข้อคิดเห็นใน 3 ประเด็นดังนี้

1. การป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นจาก

1.1 ระบุว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุที่ล่าสมัยไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดซื้อทางอิเล็กทรอนิกส์ทั้งเรื่องวิธีการจัดซื้อทางอิเล็กทรอนิกส์ การคัดเลือกผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ การขึ้นทะเบียนผู้ให้บริการ การคัดเลือกผู้ให้บริการ สิทธิหลักของผู้ให้บริการ ทำสัญญา ตรวจรับพัสดุและการจ่ายเงิน เป็นต้น ดังนั้นควรจะมีการปรับปรุงระเบียบให้ทันสมัยและเอื้ออำนวยในการปฏิบัติงาน

1.2 ความไม่รู้ของผู้ปฏิบัติงาน อาจก่อให้เกิดความล่าช้าในการนำระบบ e-Auction มาใช้ ดังนั้นจึงควรจัดทำแผน การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านงานพัสดุอย่างต่อเนื่อง มิใช่เพียงประชุมรับทราบนโยบาย แต่ควรให้บุคลากรได้เรียนรู้ระบบและฝึกปฏิบัติ

1.3 ความขาดแคลน ทั้งงบประมาณ คอมพิวเตอร์และคนทำงาน บางหน่วยงานในภูมิภาค ระดับอำเภอ อาจจะขาดแคลนงบประมาณในการสนับสนุน ในการเตรียมความพร้อมด้านระบบคอมพิวเตอร์และการจ้างคนทำงาน หากรัฐมรนโยบายที่ดีแต่ไม่ลงทุนงานที่ดีก็ไม่สามารถประสบความสำเร็จ

2. การติดตามประเมินผลซึ่งนับเป็นกระบวนการที่สำคัญเพื่อให้รู้ว่าสิ่งที่ทำนั้น ก่อให้เกิดประโยชน์ ข้อดี ข้อเสีย อย่างไรในการทำงาน ดังนั้นรัฐควรจัดทำระบบในการติดตามประเมินผลในการทำระบบ e-Auction มาใช้จึงอาจประเมินในประเด็นของผู้ปฏิบัติงาน ระบบการจัดการ ความทันสมัยของเทคโนโลยี ผู้ค้าบริษัท ห้างร้าน สินค้า การประหยัดทรัพยากร ปัญหาข้อเสนอแนะ เป็นต้น

3. พัฒนาระบบอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาไม่มีสิ่งที่ดีที่สุด แต่ต้องมีสิ่งที่ดีกว่าเสมอ ดังนั้นการประเมินผลจะเกิดประโยชน์สูงสุดก่อน แล้วนำผลที่ได้มาพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่า e-Auction นั้นเป็นระบบที่ดีล้วนแต่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยราชการ แต่ความเป็นจริง แล้วการที่จะนำระบบไปใช้ให้ครอบคลุม ทุกพื้นที่ ทุกหน่วยราชการทั่วไทยนั้น ย่อมต้องอาศัยระยะเวลาในการดำเนินการ ทั้งนี้เพราะแต่ละพื้นที่ มีความพร้อมและข้อจำกัดที่ต่างกัน ดังนั้นหากรัฐจากสนับสนุนให้เกิดระบบ e-Auction แล้ว สิ่งแรกที่ต้องทำก็คือจัดระบบพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีทั้งไฟฟ้า คอมพิวเตอร์ ระบบสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆให้เท่าเทียมกัน พอที่จะใช้งานได้เสียก่อน มิฉะนั้นแล้วงบประมาณที่สนับสนุน อาจไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงานอย่างเต็มที่ เพราะบางหน่วยงานต้องเอางบประมาณไปปรับปรุง ระบบพื้นฐาน บางหน่วยงานอาจนำไปพัฒนาคนให้มีความรู้ยิ่งขึ้น

สิ่งที่สำคัญที่สุดจะต้องการติดตามและประเมินผลอย่างจริงจังว่าระบบ e-Auction สามารถแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชันในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างได้จริงหรือไม่ หากทำได้จริงตามเป้าหมายที่วางไว้ก็นับว่าประเทศไทยรอดพ้นวิกฤติไปได้อีกหนึ่งเรื่องหนึ่ง ซึ่งจะทำให้งบประมาณที่รัฐต้องสูญเสียไปจากการคอร์รัปชัน สามารถนำมาพัฒนาประเทศชาติให้รุ่งเรืองต่อไป

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าระบบการจัดซื้อ จัดจ้างแบบราชการระบบที่ปฏิบัติในปัจจุบันนั้น ก่อให้เกิดความเสียหายและความสิ้นเปลืองทางด้านทรัพยากรต่างๆแก่ประเทศชาติ ทั้งด้านการเงินงบประมาณ เวลา กระดาษ รวมทั้งเสียโอกาสที่จะได้สินค้า ถูก ดี มีคุณภาพ นอกจากนี้ข้าราชการยังขาดความเข้าใจเรื่องของระบบและวิธีการใช้ที่ถูกต้องหรือยังไม่เข้าใจถึงขั้นตอนหรือกระบวนการทำงานอย่างแท้จริง โดยการทำงานวิจัยนี้จึงมุ่งเน้นการแก้ปัญหาคอร์รัปชันของข้าราชการด้วยการนำเอาระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2549 ของข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นๆของรัฐ มาใช้และงานวิจัยดังกล่าวจะได้เป็นบรรทัดฐานของการพัฒนาระบบ E-Procurement ต่อไป

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สป.กษ.) เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีความสำคัญกับการใช้ระบบจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้รูปแบบของการประมูล e-Auction ซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีหน่วยงานในสังกัด ดังนี้ คือ

1. กองกลาง
2. กองการเจ้าหน้าที่
3. กองคลัง
4. สำนักงานการเกษตรต่างประเทศ
5. กองเกษตรสารนิเทศ

6. สำนักตรวจราชการ
7. กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน
8. สำนักกฎหมาย
9. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
10. สถาบันเกษตรตราธิการ
11. สำนักฝนหลวงและกองบินเกษตร
12. สถาบันหม่อนไหมแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติฯ
13. สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ
14. สำนักพัฒนาระบบบริหาร
15. สำนักตรวจสอบภายใน
16. สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน
17. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

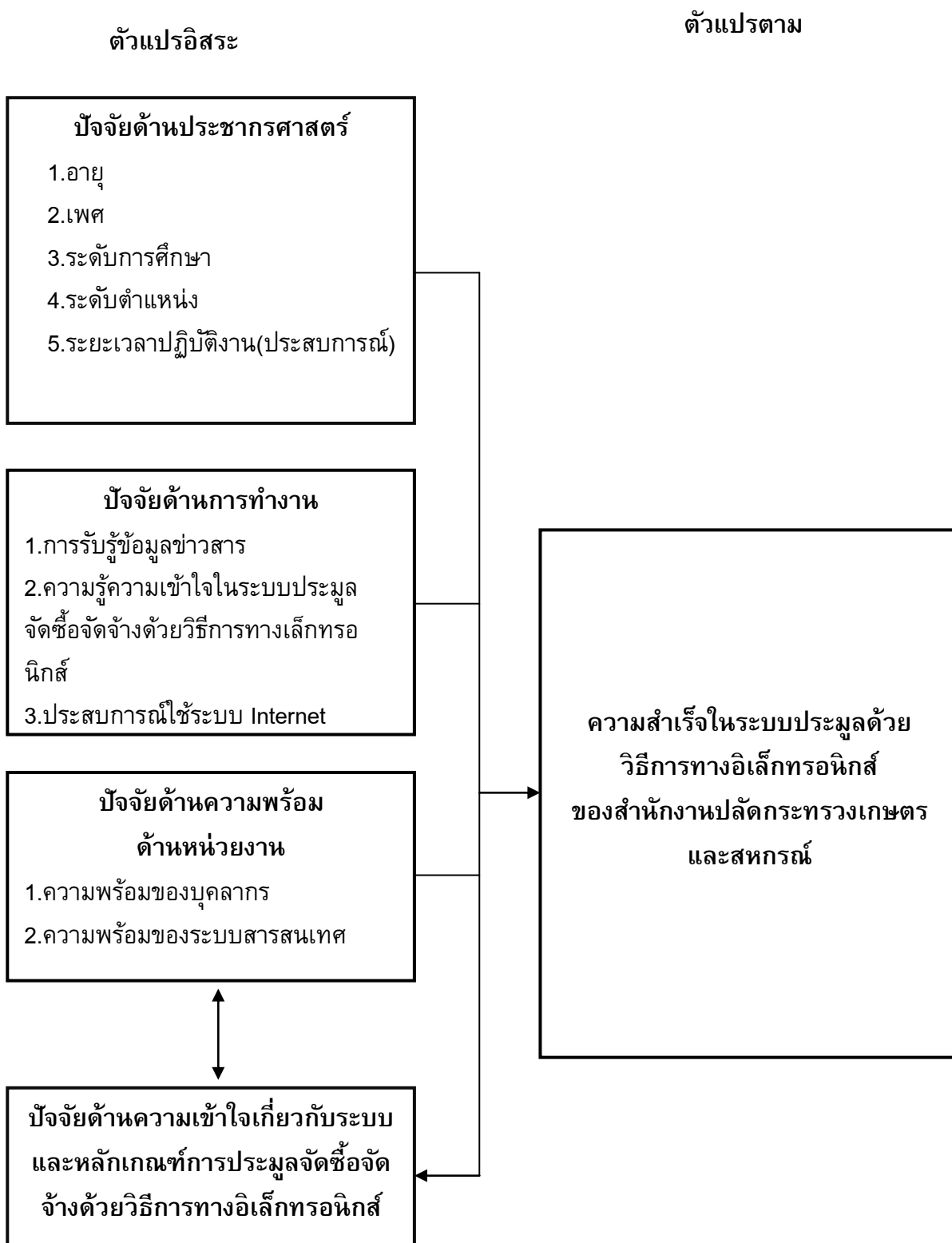
โดยมีข้าราชการในสังกัดที่เป็นข้าราชการประจำ 1,397 คน ลูกจ้างประจำ 1,043 คน และพนักงานราชการ 172 คน ซึ่ง สป.กษ.ได้มีการนำระบบดังกล่าวมาใช้ในหน่วยงานเพื่อเป็นการสนองตอบกับนโยบายของรัฐในปีงบประมาณ 2552-2553

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อ ความสำเร็จของระบบ ประมวลจัดซื้อจัดจ้างด้วย วิธีการทาง อิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) เพื่อนำผลการวิจัยเป็นข้อมูลให้กับหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบระบบดังกล่าว ใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไข และปรับปรุงประสิทธิภาพของการประมวลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมของคนไทย

1.2 ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่ง และ ประสบการณ์ ที่แตกต่างกันมีผลต่อ ความสัมพันธ์กับ ความสำเร็จใน การใช้ ระบบ ประมูลทาง อิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction)
2. เพื่อศึกษาปัจจัย ด้านการทำงานที่ส่งผลต่อความสำเร็จของ ระบบจัดซื้อจัดจ้างทาง อิเล็กทรอนิกส์โดยวิธีการประมูลด้วยระบบ e-Auction
3. เพื่อศึกษาปัจจัย ด้านความพร้อมการทำงานที่ส่งผลต่อความสำเร็จของ ระบบประมูล จัดซื้อจัดจ้างทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction)
4. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านความเข้าใจเกี่ยวกับระบบและหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างที่ส่งผล ต่อความสำเร็จของระบบจัดซื้อจัดจ้างทางอิเล็กทรอนิกส์โดยวิธีการประมูลด้วยระบบ e-Auction
5. เพื่อศึกษาความสำเร็จของระบบจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

1.3 กรอบแนวความคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

1.4 สมมติฐานการวิจัย

กรอบการวิจัยข้างต้น สามารถนำมากำหนดสมมติฐานในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกระบวนการประมูลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีผลต่อความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการใช้ระบบประมูลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2. ปัจจัยด้านการทำงานที่แตกต่างกันมี ความสัมพันธ์กับ ความสำเร็จในระบบจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
3. ปัจจัยด้านความพร้อมของหน่วยงานมีความสัมพันธ์กับปัจจัยความรู้เกี่ยวกับระบบและหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่แตกต่างกัน ของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
4. ปัจจัย ด้าน ความรู้เกี่ยวกับระบบและหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างที่แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการใช้ระบบประมูล จัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1.5 ขอบเขตการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) ดังนั้นขอบเขตในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นข้าราชการประจำของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ใช้ระบบประมูลจัดซื้อจัดจ้างหรือเคยประมูลจัดซื้อจัดจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ประจำปีงบประมาณ 2552 - 2553 จำนวน 30 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือข้าราชการประจำ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ใช้ระบบ ประมูลจัดซื้อจัดจ้าง หรือเคยจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของกระทรวงประจำปีงบประมาณ 2552 - 2553 โดยใช้สูตร กำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่ยอมรับให้เกิด 5% หรือ 0.05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 30 ตัวอย่าง

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ศึกษาถึงปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่ง และ ประสบการณ์ ที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์(e-Auction) ของ สป.กษ
2. ศึกษาปัจจัยด้านการทำงานที่ส่งผลต่อความสำเร็จของ ระบบจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์(e-Auction) ของ สป.กษ
3. ศึกษาปัจจัยด้านความพร้อมการทำงานที่ส่งผลต่อความสำเร็จของ ระบบจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) ของ สป.กษ
4. ศึกษาปัจจัยด้านความเข้าใจเกี่ยวกับระบบและหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) ของ สป.กษ
5. ศึกษาความสำเร็จของระบบจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ของ สป.กษ.

1.7 นิยามศัพท์

1. ระบบจัดซื้อจัดจ้างทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Procurement) หมายถึง การนำระบบสารสนเทศเข้ามาประยุกต์ใช้ในกระบวนการหรือกิจกรรมการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ เช่น การตกลงราคา การสอบราคาการประกวดราคา และการจัดซื้อรวมแบบออนไลน์ รวมถึงการลงทะเบียนบริษัทผู้ขาย การทำระบบแคตตาล็อกอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ระบบจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ระบบประมูลประมูลออนไลน์ (e-Auction) หมายถึง การจัดหาพัสดุซึ่งเกิดจากการรวมความต้องการจัดซื้อพัสดุในปริมาณมาก (Demand Aggregation) ทำให้คำสั่งซื้อที่มีมูลค่าสูงจนสามารถจัดการประมูลได้ โดยราคาของสินค้าที่ทำการประมูลประเภทนี้จะเกิดจากการเสนอราคาแข่งขันของผู้ขายในแต่ละครั้งด้วยการประมูลผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ในการทำการประมูลแบบ e-Auction นี้ ตลาดกลางจะต้องเป็นผู้จัดการประมูลที่มีความรู้และประสบการณ์ทางด้านนี้มาทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุมการประมูลและให้คำแนะนำในการจัดซื้อ
3. e-Government หมายถึง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและคมนาคม (Information and Communication Technology – ICT) ในการปรับปรุงประสิทธิภาพความสัมฤทธิ์ผล ความโปร่งใสและความรับผิดชอบของรัฐบาล

4. **e-MarketPlace Service Provider** หมายถึง ผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ที่ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการประมูลและเป็นสื่อกลางระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย รวมทั้งจัดหาผู้ขายสินค้าเพิ่มเติมผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีศูนย์กลางการติดต่ออยู่ที่เว็บไซต์ของตลาดกลาง

5. **ความรู้เกี่ยวกับระบบและหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างทางอิเล็กทรอนิกส์** หมายถึง ความสามารถในการจดจำและเข้าใจในรายละเอียดเกี่ยวกับระบบ หลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการปฏิบัติงานตามระบบจัดซื้อจัดจ้างทางอิเล็กทรอนิกส์ที่กำหนด รวมทั้งมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม

6. **การประมูลแบบเปิดราคา** หมายถึง การประมูลแข่งขันเสนอราคาของผู้ซื้อ /ผู้จ้าง สามารถติดตามสถานตลอดจนการแข่งขันจนได้ผู้ค้าที่เสนอราคาขายต่ำที่สุด ขณะที่ผู้ขายทราบเฉพาะราคาเสนอขายที่ต่ำที่สุดในขณะกำลังประมูล

7. **การประมูลแบบปิดราคา** หมายถึง การประมูลที่ทั้งผู้ซื้อ /ผู้จ้างและผู้ค้า (ผู้ขาย/ผู้รับจ้าง) จะไม่ทราบราคาที่ประมูลแข่งขันกัน แต่จะปรากฏเฉพาะสัญลักษณ์ที่ แสดงถึงผู้ค้าที่เสนอราคาต่ำที่สุด จนเสร็จสิ้นการประมูล

8. **ความพร้อมของหน่วยงาน** หมายถึง ระดับความสามารถ หรือความมีสมรรถนะ (Capacity) ของหน่วยงานภาครัฐในด้านต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติตามกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งประกอบด้วย

8.1 **ความพร้อมด้านบุคลากร** หมายถึง ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัสดุ ในด้านองค์ความรู้และข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับระบบจัดซื้อจัดจ้างทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

8.2 **ความพร้อมด้านระบบ สารสนเทศ** หมายถึง ศักยภาพหรือสมรรถนะของหน่วยงานในการรองรับการปฏิบัติงานด้านสารสนเทศ ซึ่งรวมถึงการจัดการด้านจัดซื้อจัดจ้าง การให้บริการ การดูแลระบบให้มีความทันสมัย รวดเร็ว และเพียงพอต่อการใช้งาน ตลอดจนมีความสมบูรณ์และครบถ้วนของระบบ

8.3 **ความพร้อมด้านงบประมาณ** หมายถึง จำนวนเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี ที่หน่วยงานได้รับ โดยแยกตามยุทธศาสตร์ แผนงาน และผลผลิตของหน่วยงาน ซึ่งมีวงเงินงบประมาณสำหรับการจัดซื้อจัดจ้างที่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานจะสามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างทางอิเล็กทรอนิกส์ตามหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างทางอิเล็กทรอนิกส์ของภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนดได้

9. **อำนาจ** หมายถึง ความสามารถของบุคคลหนึ่งที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลอื่น ๆ ให้เป็นไปตามที่ตนต้องการในสังคมการใช้อำนาจของผู้นำต่อคนจำนวนมากจำเป็นต้องอาศัยกลไกการควบคุมทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมระหว่างผู้นำและมวลชนผู้ถูกควบคุมกลไกการบริหารดังกล่าวจึงเป็นสิ่งที่คู่กับรูปแบบอำนาจ สังคมใดที่มีการใช้อำนาจในรูปแบบหนึ่ง จะมีกลไกการบริหารรูปแบบหนึ่งที่เหมาะสมรองรับ

10. **ความพึงพอใจ** หมายถึง ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวกเป็นความสุขที่เกิดจากการปฏิบัติงาน ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญ และกำลังใจจะส่งผลให้การทำงานงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ทำให้องค์การประสบความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมาย

11. **Good Governance** หมายถึง การบริหารการปกครองที่มีการจัดสรรและบริหารจัดการทรัพยากรในการตอบสนองต่อปัญหาประชาชนได้อย่างดี โดยการบริหารการปกครองที่ดีนั้น จะมีลักษณะการบริหารแบบมีส่วนร่วม โปร่งใส เสมอภาค ประสิทธิภาพประสิทธิผล เป็นธรรม และรับผิดชอบต่อประชาชน

12. **e-Catalog** หมายถึง แหล่งที่รวบรวมรายละเอียดของสินค้าและบริการ

13. **ทัศนคติต่อความพร้อม** หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ซื้อและผู้ขายเกี่ยวกับภาพรวมของรูปแบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยระบบ e-Auction เช่น ด้านบุคลากร อุปกรณ์และเทคโนโลยี

14. **ทัศนคติต่อความสำเร็จ** หมายถึง ความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ เช่น ลดต้นทุนการจัดซื้อจัดจ้าง ความยุติธรรม หลังจากใช้การประมูลด้วยระบบ e-Auction

15. **ความรู้เกี่ยวกับระบบและหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างทางอิเล็กทรอนิกส์** หมายถึง ความสามารถในการจดจำและเข้าใจในรายละเอียดเกี่ยวกับระบบ หลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการปฏิบัติงานตามระบบจัดซื้อจัดจ้างทางอิเล็กทรอนิกส์ที่กำหนด รวมทั้งมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม

16. **ความพร้อมของหน่วยงาน** หมายถึง ระดับความสามารถ หรือความมีสมรรถนะ (Capacity) ของหน่วยงานภาครัฐในด้านต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อกรปฏิบัติตามกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งประกอบด้วย

16.1 ความพร้อมด้านบุคลากร หมายถึง ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัสดุ ในด้านองค์ความรู้และข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับระบบจัดซื้อจัดจ้างทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

16.2 ความพร้อมด้านระบบสารสนเทศ หมายถึง ศักยภาพหรือสมรรถนะของหน่วยงานในการรองรับการปฏิบัติงานด้านสารสนเทศ ซึ่งรวมถึงการจัดการด้านจัดซื้อจัดจ้าง การให้บริการ การดูแลระบบให้มีความทันสมัย รวดเร็ว และเพียงพอต่อการใช้งาน ตลอดจนมีความสมบูรณ์และครบถ้วนของระบบ